

Kurs-PM

Förkunskapskrav: Industriell ekonomi och organisation 7,5 hp (ML1030), eller motsvarande. Jag rekommenderar att ni repeterar grunderna genom inläsning av kap 15-20 i "Företagsekonomi 100".

Lärandemål enligt kursplanen:

Efter kursen ska studenterna kunna

1. Formulera, välja och lösa olika avancerade företagsekonomiska kalkyler; t ex kortsiktig optimering, fördelning av indirekta kostnader, investeringsbedömning, avvikelseanalys eller resultatanalys
2. Redogöra för livscykelanalys(LCA) som metod samt att kunna argumentera för när denna är lämplig att använda
3. Redogöra för olika regler som styr externredovisningens utformning
4. Redogöra för hur hållbarhetsaspekter inom industriell produktion relaterar till industriföretags verksamhet och sätt att redovisa.

Kursfordringar: För slutbetyg krävs godkänt betyg på tentamen(TENA), godkända laborations- och seminarieuppgifter(LABA och SEM1). Slutbetyg A-F.

Tentamen(TENA) består av ca fem frågor kopplade till lärandemål 1 där dessa är klassificerade utifrån svårighetsgrad(se betygsriterier sist i detta PM), samt en fråga kopplad till lärandemål 3 där godkänt ges för grundläggande kännedom om regelverket. För godkänd tentamen krävs 50% av totalt antal möjliga poäng kopplade till mål 1 samt godkänt på frågan kopplad till mål 3. Student som uppnår 45% av antal möjliga poäng, men inte godkänt, ges betyg Fx och möjlighet till komplettering. Kompletteringen omfattning och innehåll tar sin utgångspunkt i de kunskapsluckor som tentamen visar. Begäran om komplettering skall framföras till examinator senast två veckor efter att resultatet publicerats.

Laborationerna(LABA) består av två mindre obligatoriska datorlaborationer(P/F) som stöder förståelsen av mål 1.

Seminarier(SEM1) består av två seminarier, inklusive förberedelseuppgifter, där lärandemål 2 och 4 examineras.

Slutbetyg för kursen baseras på betyget på TEN1.

Bakgrund och kursinnehåll:

Industriell hållbar ekonomistyrning handlar om att driva industriella verksamheter på hållbart sätt både ur ett ekonomiskt och ett miljömässigt perspektiv. Kursens innehåll handlar till ca två tredjedelar om att lära sig olika verktyg – kalkyler – som stöd för olika ekonomiska beslut och en tredjedel om att säkerställa att dessa ekonomiska beslut harmonierar med den miljömässiga hänsyn som krävs för att verksamheten bidrar till så liten negativ och så stor positiv påverkan på omgivningen som möjligt.

Kurslitteratur och -material

Andersson, Göran *Kalkylering som beslutsunderlag*, sjunde upplagan, Studentlitteratur, 2013, - huvud- och övningsbok, samt till seminarierna material i form av länkar till texter och artiklar samt dokument i Canvas. Mer detaljerat vilket material som är kopplat till vilken läraaktivitet framgår i agendan nedan samt i de olika canvasmodulerna.

Lärare:

Claes Hansson, chansson@kth.se (examinator)

Agenda för de olika undervisningsaktiviteterna samt andra viktiga datum eller dead lines

Använda förkortningar: **F** – föreläsning, **HB** - huvudboken(Andersson), **ÖB** - övningsboken(Andersson),
Lab - datorlaboration(excel) och **SEM** – seminarium.

	Tid	Aktivitet och innehåll	Förberedelser
F1	Mån 210830 15.15-17.00 C43	Kursintroduktion och praktikaliteter, hela kursen i stora drag.	Skaffa dig ett helikopterperspektiv: <ul style="list-style-type: none"> - Skaffa dig en överblick av det som ligger i Canvas. Foka på innehållet i modulen "Huvuddokument". - skumma igenom huvudboken
F2	Tis 210831 13.15-15.00 C38	Grundläggande begrepp samt kostnads- och resultatkomponenter ur olika perspektiv. (Repetition från ML1030)	HB kap 3 ÖB 3: 1, 3, 5, 6, 7 och 8.
F3	Ons 210901 13.15-15.00 C43	Beräkning av kalkylmässiga kostnader Kapitalkostnad Avskrivningsmetoder	HB kap 4* där de avslutande frågorna 2, 6, 10, 12, 14 och 15 är höginressanta för kursen. ÖB 4: 2, 3, 5 och 9. * Lägg särskild vikt vid avsnitt 4.4
F4	Tor 210902 13.15-15.00 C44	Resultatanalys <i>(Över- och undertäckning(absorption) och ekvivalentkalkyl behandlas och förstås bäst i samband med omkostnadsfördelning.)</i> Concept questions & Peer review	HB kap 5 där de avslutande frågorna 3, 7 och 8 är passande diskussionsfrågor tillsammans med en kurskamrat. ÖB 5: 1-14 Många och ganska tidsödande uppgifter där du kan börja med varannan, och sedan beroende på hur bekväm du känner dig nöja dig nöja dig eller räkna igenom resterande.
F5	Tis 210907 13.15-15.00 C44	Omkostnadsfördelning Normalkalkyl, absorption, ekvivalentkalkyl och kapacitetsutnyttjande. Labgenomgång	HB kap 6.1 och 4 ÖB 6: 1-7, 11-13

F6	Ons 210908 10.15-12.00 C36	Omkostnadsfördelning ABC-kalkyl	HB Kap 7 ÖB 7: 1, 3-7, 9-11 och 13. Appendix I
Lab1 Gr A	Tor 210909 08.15-12.00 C45	Datorlaboration med excel Excelmodellering - löneprogram	Instruktioner finns i Canvas i modulen "Laborationer(LABA)"
Lab1 Gr B	Fre 210910 08.15-12.00 C45	Datorlaboration med excel Excelmodellering - löneprogram	Instruktioner finns i Canvas i modulen "Laborationer(LABA)"
F7	Fre 210910 13.15-15.00 C43	Bidragkalkyl Kortsiktig resultatoptimering av begränsade resurser Linjär programmering	HB Kap 8 exkl 8.3 Appendix IIa ÖB 8: 1-14 plus uppg 17-26 i App IIa (Appendix IIb och IIc hög nivå[betyg B och A] samt delvis överkurs, se appendix II d)
F8	Tis 210914 13.15-15.00 C36	forts Bidragkalkyl Labgenomgång	
F9	Ons 210915 10.15-12.00 C44	Konsolidering ...av hittills skaffade kunskaper och färdigheter Concept questions & Peer review	
Lab2	Tor 210916 13.15-17.00 C45 och C46	Datorlaboration med excel ABC-kalkyl och LP-modellering, här i form av ruttoptimering	Instruktioner finns i Canvas i modulen "Laborationer(LABA)"

F10	Tis 210921 13.15-15.00 C36	Investeringsbedömning - repetition och grunder - kalkylmetoder - osäkerhet/känslighetsanalys	HB kap 10 , men hoppa de avslutande frågorna ÖB 10 : 1-11
F11	Ons 210922 10.15-12.00 C44	Forts Investeringsbedömning <i>Concept questions & Peer review</i>	
F12	Tor 210923 08.15-10.00 C37	Avvikelseanalys Efterkalkyl m h a standardkostnader	Appendix III exkl uppg 5(s 88)
F13	Fre 211001 08.15-10.00 C44	forts Avvikelseanalys Projektekonomi	
F14	Fre 211001 10.15-12.00 C37	Sammanfattning och begrepp <i>Concept questions & Peer review</i>	HB Kap 9 och s 212-219 samt s 228-239
F15	Ons 211006 10.15-12.00 C43	Hållbarhetsredovisning Information och instruktioner kring avslutande moment	Kolla igenom materialet i seminariemodulen i Canvas.
Dead-line	Tor 211007 kl 17.00	Inlämning av förberedelseuppgift till LCA-seminariet	Instruktioner finns i Canvas i modulen "Seminarier(SEM1)"
Sem1 Gr A	Fre 211008 08.15-12.00 C43	Livscykelanalys Kritiska material Brädspelen "In the loop"	

Sem1 Gr B	Fre 211008 13.15-17.00 C43	Livscykelanalys Kritiska material Brädspelet "In the loop"	
Dead- line	Tis 211012 kl 17.00	Inlämning av förberedelseuppgift till slutseminariet(rollspel)	Instruktioner finns i Canvas i modulen "Seminarier(SEM1)"
Sem2 Gr B	Ons 211013 08.15-12.00 C43	Hållbarhetsredovisning Rollspel om olika hållbarhetsaspekter ur ett industriföretags perspektiv	
Sem2 Gr A	Tor 211014 08.15-12.00 C43	Hållbarhetsredovisning Rollspel om olika hållbarhetsaspekter ur ett industriföretags perspektiv	
F16	Tor 211014 13.15-15.00 C37	Kursavslut Sammanfattning av hela kursen Concept questions & Peer review	Egna frågor om ALLT.
TENA	Fre 211022 08.00-12.00 C33, C41	Tentamen	Regler för examination och betygsättning beskrivs överst och nederst i detta dokument.

Extrauppgifter för de som behöver, tycker det är kul eller vill öka möjligheten till högre betyg.

Övn **4:** 6-8; **5:**15-24; **6:**14; **7:**2, 8, 12 och 14; **8:**15-16, 27 och 28; **10:**12; **13:**1 - 24

FEL I FACIT:

Appendix I uppg 2c hyra/box ska vara 234/10(ej 117/10)

Betygskriterier TEN1

Lärandemål 1 examineras med A, B, C, D, E, FX, F. Lärandemål 3 examineras med P/F.

Betyget E:

- Studenten kan formulera, välja och lösa avancerade problem men av standardkaraktär.

Betyget D innebär att lärandemålen är uppfyllda för betyget E och till viss del för betyget C.

Betyget C:

För betyget C krävs att lärandemålen är uppnådda för betyget E samt att

- Studenten kan formulera, välja och lösa avancerade problem av mer komplex karaktär.

T ex att vid investeringskalkyler själva välja annuitetsmetoden vid olika ekonomisk livslängd eller att hantera inbetalningsöverskott i form av kostnadsbesparingar

Betyget B innebär att lärandemålen är uppfyllda för betyget E, betyget C och till övervägande del för betyget A.

Betyget A:

För betyget A krävs att lärandemålen är uppnådda för betyget E, betyget C samt att

- Studenten kan formulera, välja och lösa avancerade problem av komplex karaktär genom att använda metoder och förstå begrepp från kursens olika områden för att genom synas, till exempel utifrån nya eller egna frågeställningar, sätta samman dessa.

T ex att vid bidragskalkylering utesluta en beslutsvariabel genom dominansresonemang eller att hitta optimum genom de olika bivillkorens riktningskoefficienter i förhållande till målfunktionens dito.